

SwedenBIOs framtidsvision för svensk forskning

Sammanfattning

SwedenBIO är branschföreningen för life science-företagen i Sverige och organiserar cirka 170 medlemsbolag vilka representerar över 90 % av alla anställda i branschen. Vi ser fram emot forsknings- och innovationspolitiska propositionen och rekommenderar i vår ”framtidsvision för svensk forskning” följande förslag till satsningar:

- Bygg vidare på existerande strukturer
- Satsa på excellens – koncentrera resurser till de mest konkurrenskraftiga miljöerna
- Skapa förutsättningar att bedriva utvecklingsprojekt längre inom akademien
- Forskningsstöd också till företag
- Fortsatt satsning på utvecklingsforskning genom VINNOVA
- Skapa en miljö där klinisk forskning blir en naturlig del av hälso- och sjukvården
- Inför ett skatteincitament och uppmuntra en donationskultur

Inledning

Svensk bioteknikindustri är en av de ledande i Europa och över 40 000 svenskar arbetar i dag inom industrin. Svenska bioteknikbolag har i dag över 60 nya läkemedelskandidater¹ under klinisk utveckling eller i sen forskningsfas. Dessutom finns ytterliggare företag inriktade på nya tekniker med intressanta koncept för produkter inom Biotech Tools och Medicinsk Teknik. I rätt framtida miljö har denna kunskapsintensiva industri möjligheter att spela en

¹ SwedenBIO Pipeline Report 2007. Antalet projekt inkluderar ej AstraZeneca. Rapporten finns att ladda ned på SwedenBIOs hemsida www.swedenbio.com/publications/reports

nyckelroll för att säkra framtidens jobb, välfärd och tillväxt i Sverige samt skapa nya och innovativa behandlingar för viktiga sjukdomar.

En förutsättning för en fortsatt utveckling av industrin är dock en svensk forskningsmiljö som är internationellt konkurrenskraftig. I detta sammanhang är en bas i en stark akademisk forskning den enskilt viktigaste faktorn för en sådan positiv utveckling.

Prioriteringar för den medicinska forskningen i Sverige

Vi utgår från att regeringen i sin forskningsproposition satsar minst 1 % av Sveriges BNP på civil forskning och att den satsningen på längre sikt kommer att öka för att ta tillbaka Sverige till den ledande anslagsposition internationellt som vi hade för 15 år sedan.

Från SwedenBIO ser vi nedanstående angelägna åtgärder för framtida medicinsk forskning i Sverige. Dessa är inte listade i någon prioritetsordning – alla har ett värde i sig och tillsammans utgör de en stabil grund för att bygga en konkurrenskraftig och attraktiv forskningsnation.

Bygg vidare på existerande strukturer – bygg inte nya

Sverige har en rad goda förutsättningar att bedriva medicinsk och bioteknisk spjutspetsforskning. Vi föreslår att framtida satsningar kontinuerligt identifierar dessa konkurrensfördelar och tar stor hänsyn till dessa då framtida prioriteringar görs. Vi har identifierat bland annat följande exempel;

- patientregister och klinisk dokumentation inom ramen för Sveriges allmänna sjukvård
- tillgång till flera värdefulla biobanker,
- tillgång till framstående plattformsteknologier för translationell forskning, exempelvis de som kommit fram inom plattformprojekt under senare år stödda av Wallenbergstiftelsen.
- spjutspetsprojekt som kan få ytterligare synergier i nya projekt (exempelvis det Wallenbergstiftelse-stödda Human Proteome Resource (HPR)-projektet på KTH) samt specifika områden under snabb utveckling som stamcellsforskning
- tradition av god etik inom forskning (Sverige var föredömligt snabb på att reglera användandet av biobanker i en ny biobankslag)

Satsa på excellens – koncentrera resurser till de främsta miljöerna

Vi föreslår att resurser i större grad än hittills fokuseras till de mest konkurrenskraftiga forskningsmiljöerna. En avgörande faktor för att få anslag ska vara dokumenterad spjutspetsforskning. Satsa på områden som visat sig starka och där det finns kritiska komponenter som kan ge hävstångseffekt, t ex kvalitativ akademisk forskning, starka företag, kritisk massa och ett fungerande nätverk för samarbeten. Lagg nationella satsningar så att de i möjligaste mån matchar internationella satsningar, t ex från EU och maximera hävstångseffekten genom att positionera satsningar för att möjliggöra internationellt stöd till Sverige.

Skapa förutsättningar att bedriva utvecklingsprojekt längre inom akademien

Svenska life science-företag är som regel mindre än sina utländska motparter, ca 60 % av företagen har mellan 1-9 medarbetare vilket medför att de har få möjligheter till långsiktig

finansiering då riskkapital undviker alltför tidiga projektidéer. Skapa därför förutsättningar och finansiering att bedriva utvecklingsprojekt längre inom akademien.

Gör en nationell satsning enligt ”NIH roadmap”, där forskare, sjukvårdspersonal och allmänhet identifierar och prioriterar de mest brådskande problem som medicinsk forskning står för. Involvera sedan både industri och akademi i de framtida svenska tillämpade satsningarna.

Grundforskningsstöd också till företag

Banbrytande forskning bedrivs även inom företag och vi föreslår att även dessa i ökad utsträckning ska få tillgång till stöd från forskningsråd, kanske också från VR. Företag med en ansökan om forskningsanslag av hög kvalitet bör också kunna få tilldelning av akademiska anslag om kraven på öppenhet om resultaten är tillgodosedda. Vår uppfattning är att denna möjlighet finns i ökad utsträckning för företag i England och USA där den också varit mycket framgångsrik².

Fördelarna med ett sådant forskningsstöd är att det förbättrar konkurrenskraften i industrin och ger möjlighet för tätare interaktioner mellan industri och akademi.

Förstärk satsningen på utvecklingsforskning genom VINNOVA

Life science branschen har ett gott förhållande till verket för innovationer, VINNOVA och SwedenBIO anser att VINNOVAs satsning inom life science är mycket viktig för en fortsatt utveckling av industrin. Exempelvis har satsningarna inom VINNVÄX varit mycket uppskattat och eftertraktat, så även SAMPOST och SAMBIO.

Utvärdera klinisk forskning som en del av hälso- och sjukvården

Inkludera även klinisk forskning i sjukvården's uppdrag. Skapa incitament för sjukvårdens huvudmän så att deras resurser kan frigöras för att öka den kliniska forskningen och göra Sverige till ett av världens attraktivaste länder för kliniska prövningar.

Profiler klinisk forskning att befrämja innovation

Patientnära forskning har breda uppgifter alltifrån att söka ny kunskap kring sjukdomsmekanismer och tänkbara behandlingar (translationell forskning) till att öka kompetensen hos personalen så att den bättre kan ta till sig nya metoder och utvärdera befintlig praxis (kvalitetskontroll).

För att Sverige skall vara ett föregångsland inom life science krävs ett nytänkande inom den kliniska forskningen – hit kan till exempel höra satsningar på yngre, kliniskt kompetenta, forskare, med grundvetenskaplig bakgrund, partnerskap i olika former mellan offentlig och privat verksamhet, kombinationstjänster och ökad rörlighet mellan miljöerna, uppbyggnad av Centers of Excellence inom utvalda kliniska discipliner av strategisk betydelse, enhetliga IT-system för journaler och andra register samt nationella biobanker. Detta kommer att kräva ökade resurser, som idag inte finns inom sjukvården, och inte heller prioriteras av huvudmännen. Från SwedenBIOs perspektiv är det avgörande med en betoning på innovation, dvs att skapa nya miljöer där idéer från även mindre life science företag kan testas.

² För exempel se http://grants2.nih.gov/grants/funding/sbirsttr_programs.htm

Inför ett skatteincitament och uppmuntra en donationskultur

Skapa ett skatteincitament för att stimulera företagens investeringar inom forskningsintensiva branscher. Skatteincitament stimulerar till investeringar i forskning och produktutveckling, som i sin tur leder till nya arbetstillfällen. Sverige är idag ett av få länder inom OECD och EU som inte har ett skatteincitament för forskningsintensiva små och medelstora företag, SMFs. Sverige riskerar att halka efter inom strategiska områden som life science, miljöteknik och IT/Telekom om vi inte kan erbjuda minst lika goda finansiella förutsättningar för företagen som i andra länder.

Donationer bör göras avdragsgilla och universitet och högskolor bör uppmuntras till att i ökad omfattning finansiera sin verksamhet genom pengar från icke-offentliga källor, t ex gåvor och uppdragsforskning. I USA har donationer stor betydelse för ett flertal framstående universitet och donationsfrämjande klimat underlättar samarbeten mellan näringsliv och akademi och även till mer entreprenöriella universitet.

Per-Erik Sandlund, VD

SwedenBIO